

Lovforslag nr. L 98. Fremsat den 17. januar 1980 af Glistrup (FP), Arentoft (FP), Maisted (FP) og Nymann (FP)

Forslag

til

Lov om helligdagsarbejdsløshedsunderstøttelse

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 308 af 29. juni 1979, ophæves § 85 a.

Bemærkninger til lovforslaget

Fremskridtspartiets holdning til arbejdsløshedsunderstøttelse er som bekendt, at folketinget bør tilrettelægge det almindelige erhvervsøkonomiske klima så gunstigt, at der bliver overflod på arbejdspladser, så der leves op til kravet i Danmarks Riges Grundlov § 75 om, at uforskyldt arbejdsløshed ikke kan forekomme af mere end aldeles kort varighed.

Så længe der føres SVCQMBFEY-politik her i landet, kan dette mål imidlertid ikke nås. Men så må man da i det mindste lade være med at forringe arbejdsløshedslovgivningen, sådan som man for eksempel gjorde det ved lov nr. 229 af 6. juni 1979.

Her fik man et af eksemplerne på SV-regeringens mange dumheder. Med venstremanden Hans Jørgen Holm som den mest betydende drivkraft blev indsat følgende nye § 85 a i arbejdsløshedsloven:

»Stk. 1. Ved ledighed, som opstår i forbindelse med jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag, betaler arbejdsgiveren et beløb, som beregnes på grundlag af de dagpenge, som ledigheden har medført. Arbejdsgiverens forpligtelse indtræder kun, når den ansatte indenfor nærmere fastsatte tidsrum genoptager arbejdet i virksomheden, og kan ikke overstige betaling for 40 timers dagpenge for hver ansat.

Stk. 2. Arbejdsdirektøren fastsætter regler herom efter forhandling med landsarbejdsnævnet.«

Ved arbejdsdirektørens bekendtgørelse af 9. november 1979 – optrykt som bilag til nærværende lovforslag – kom så de nærmere regler. De er desværre i bedste overensstemmelse med, hvad der allerede i foråret 1979 var forelagt folketinget.

Forste gang, reglerne skulle føres ud i praksis, var i afvigte juleperiode. Mange blev afskediget den 15. december i stedet for den 23. Andre blev ikke genansat den 2. januar, fordi spærreperioden går helt frem til den 15. januar, og så er pladsen altså optaget af en anden, som sandsynligvis er mindre egnet til at udføre hvervet.

Andre skadelige virkninger indtrådte i vore havne ved losning og lastning. Langt den største

del af arbejdet med skibenes ekspedition udføres af løsarbejdere, som ifølge kollektiv overenskomst antages til én bestemt arbejdsopgave, hvor ansættelsesforholdet efter arbejdsopgavens tilendebringelse automatisk er bragt til ophør. Stevedorerne har ikke nogen mulighed for i forvejen at skønne over behovet for arbejdskraft i en given periode, idet man hverken har indflydelse på antallet af skibe, som anløber havnen, eller på den godsmængde, som skal ekspederes til eller fra disse skibe.

Stevedorerne har endvidere i praksis ingen mulighed for at udmønstre de samme havnearbejdere, idet han ikke i forvejen er bekendt med, om disse møder frem til antagelse. Stevedorerne har heller ikke nogen som helst indflydelse med hensyn til tidspunktet for afholdelse af løsarbejders ferie.

Danske stevedorer forholder sig ikke mere brysk ved mønstring og permittering af arbejdskraft op til de nævnte helligdage, end tilfældet er hele året rundt. Måske snarere tværtimod. Stevedorerne er i de pågældende perioder ofte i den situation, at de – bl. a. som følge af den manglende indflydelse på tidspunktet for løsarbejdernes ferie – ikke kan skaffe den nødvendige arbejdskraft. Der findes således utallige eksempler på, at man for at kunne gennemføre skibenes ekspedition har været henvist til at antage arbejdskraft, som midlertidigt har været ledig på grund af fabrikslukning i andre virksomheder, hvorved stevedorerne har været medvirkende til at nedbringe det offentliges udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse.

Gennemførelsen af lovbestemmelsen var ensbetydende med meromkostninger for stevedorerne af en betragtelig størrelsesorden. Uundgåeligt og i væsentligt omfang forringede det havnenes konkurrenceevne med en deraf forøget ledighed blandt havnearbejderne til følge.

I andre henseender virkede § 85 a lige så tåbeligt.

Det var de færreste, som allerede i julen 1979 var opmærksom på de krumspring med »byttensarbejdere«, som reglerne opfordrer til ved, at den ene virksomhed kan frelse sin kollega fra bodsbyr-

F.t.l. om helligdagsarbejdsløshedsunderstøttelse

den ved »midlertidigt« (d.v.s. for én time?) at ansætte den, den anden skulle betale for, og så kunne denne gøre tilsvarende gengæld overfor kollegaen. Som sædvanlig munder fjollede statsrestriktioner altså ud i, at den, der vil lave alskens krumspring, kan blive fri for bureaukratbyrderne, men det er da ikke sådan, Danmarks fremtid bør formes.

Det var i og for sig helt overflødig, at juleperioden 1979 gav menneskefjendsk syn for sagn for, hvordan reglerne virker.

Det var nemlig blot et af de mange hundrede eksempler, hvor man ikke, mens tid endnu var, ville lytte til fremskridtspartiet, men blot fra de andre partiers side gennemtrumfede skrivebordsløsninger, som senere kommer til at gøre skade i det praktiske liv. Når det går så skidt for Danmark, er det bl. a., fordi alle disse mange bureaukratovergreb må lægges sammen.

Alle de, der nu spiller helligt forargede, burde – som sædvanlig – i tide have fulgt og støttet fremskridtsarbejdet i folketinget. Vi forudså, hvad der ville ske, og stillede derfor den 16. maj 1979 forslag om, at § 85 a skulle udgå.

Ingen gad imidlertid dengang interessere sig for fremskridtsforslaget. Resultatet blev, at forslaget ved afstemning i folketinget den 23. maj 1979 kun fik de 26 fremskridtsstemmer, mens 135 medlemmer fra de andre partier forkastede det (de tilstedeværende fire venstresocialister undlod dog at stemme).

Dette betød i praksis, at mange mennesker blev unødigt arbejdsløse, og at danske virksomheder

måtte indrette sig på en måde – ved udstrakte lukninger, undladelse af at tage ekstraordrer ind o. s. v. – at dansk produktion blev formindsket. Reglen går nemlig ud på, at virksomheden ellers skal af med en merløn pr. medarbejder på omkring 2.000 kr. ud over, hvad der aftages arbejdskraft for og tarifmæssigt aflønnes arbejdskraft med. Og selv inddrivelsen af disse penge og administrationen heraf samt tvivlstilfælde skal nok sluge til godt skrivebordsarbejde en stor del af de penge, der til syvende og sidst brutto bliver flyttet fra produktionslivets kasser til den i øjeblikket bundløse statsødslekasse.

Den brave arbejdsminister, der begyndte 1979 med at snyde venstre til at tro, at dette var en socialdemokratisk indrømmelse, sluttede året med i den overflod af medieadgang, der som sædvanlig blev ham til del – men ingen i Danmarks Radio eller aviser forhørte sig hos det fremsynede fremskridtsparti – at hævde, at det skulle være en normal produktionsomkostning at betale for arbejdskraft, man ikke gjorde brug af. Gad vidst om han selv, når han er i udlandet, betaler sin bager for de rundstykker, han ikke køber herhjemme, fordi han er væk?

Fremskridtspartiet maser imidlertid ufortrødent løs i fortsættelse af vor forårsaktion i 1979 og foreslår derfor ved nærværende lovforslag § 85 a ophævet, så den ikke kommer til at gøre flere ulykker, end den allerede har forvoldt, som følge af hin ulykkelige afstemning i folketinget den 23. maj 1979 (Folketingstidende 1978-79, forhandlingerne sp. 11449).

Bilag

ARBEJDSDIREKTORATET

ko.

København, den 9. november 1979

B 00

AF. cirkl. nr. 297/79

AK. cirkl. nr. 118/79

Arbejdsformidlingskontorerne.

De statsanerkendte arbejdsløshedskasser.

Meddelelse

Det meddeles herved, at der til ikrafttrædelse 1. december 1979 er fastsat følgende regler om arbejdsgiverbetaling i henhold til arbejdsløshedslovens § 85 a:

»*Bekendtgørelse om arbejdsgiverbetaling ved ledighed i forbindelse med visse helligdage m. v.*

§ 85 a, stk. 1, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 308 af 29. juni 1979, indeholder følgende bestemmelse:

»Ved ledighed, som opstår i forbindelse med jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag, betaler arbejdsgiveren et beløb, som beregnes på grundlag af

de dagpenge, som ledigheden har medført. Arbejdsgiverens forpligtelse indtræder kun, når den ansatte inden for nærmere fastsatte tidsrum genoptager arbejdet i virksomheden, og kan ikke overstige betaling for 40 timers dagpenge for hver ansat.«

I henhold til § 85 a, stk. 2, og efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsættes følgende:

§ 1. Arbejdsgiverens forpligtelse indtræder kun i tilfælde, hvor ledigheden støder op til jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag, og kun hvis ledigheden er indtrådt og arbejdet genoptaget i virksomheden inden for de i skemaet anførte perioder:

Den tidligste dag for ledighedens indtræden	helligdag m. v.	Den seneste dag for arbejdets genoptagelse
16. december	ved jul	14. januar
Torsdag før skærtorsdag	påske	mandag efter 2. påskedag
Den 3. arbejdsdag før disse dage	Kristi himmelfartsdag 1. maj grundlovsdag	den 4. arbejdsdag efter disse dage

§ 2. Forpligtelsen til at refundere udbetalt dagpenge påhviler såvel offentlig som privat virksomhed.

§ 3. En arbejdsgivers refusionsforpligtelse bortfalder, såfremt den ledige ansættes, midlertidigt eller varigt, i en anden virksomhed inden for de i § 1 nævnte perioder.

§ 4. Arbejdsgiveren refunderer pr. ledighedstime et beløb, svarende til de dagpenge, der udbetales af kassen til de medlemmer, der er blevet ledige fra den pågældende virksomhed.

Stk. 2. Arbejdsgiverens forpligtelse kan ikke overstige betaling for 40 timers dagpen-

ge for hver ansat i hver periode, såvel fuldtidsforsikret som deltidforsikret.

§ 5. Opgørelse over refusionspligtige beløb skal være afsendt som anbefalet brev til arbejdsgiveren senest 8 uger efter udløbet af de i § 1 nævnte rammeperioder.

Stk. 2. Afsendes den i stk. 1 nævnte opgørelse ikke rettidigt, bortfalder arbejdsgiverens forpligtelse til at refundere de udbetalte dagpenge.

Stk. 3. Dagpengebeløb, som ikke kan kræves refunderet af arbejdsgiveren, jfr. stk. 2, er ikke omfattet af statens forpligtelse til refusion af udbetalte dagpengebeløb, jfr. arbejdsløshedslovens § 79.

Stk. 4. Refusionspligtige beløb skal af arbejdsgiveren indbetales senest 4 uger efter modtagelsen af opgørelsen.

Kassen skal oplyse arbejdsgiveren herom ved fremsendelse af opgørelsen.

Stk. 5. Såfremt beløbet ikke indbetales inden nævnte frist, foretages indberetning til arbejdsdirektoratet, der herefter søger at inddrive beløbet efter de almindelige regler i retsplejelovens kap. 45.

§ 6. Det påhviler arbejdsgiveren at afklare tvivl om, hvorvidt der er tale om ledighed,

som medfører arbejdsgiverbetaling.

Hvis kassen ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger kan afgøre, om arbejdsgiveren skal betale for den ansatte efter § 85 a, skal den medtage den pågældende i opgørelsen, og arbejdsgiveren må herefter sandsynliggøre, at der ikke skal ske arbejdsgiverbetaling for den ansatte.

Stk. 2. Arbejdsgiverens forpligtelse efter stk. 1 er begrænset til oplysning om omstændigheder, som arbejdsgiveren i særlig grad har grundlag for at udtale sig om.

§ 7. Såfremt en arbejdsgiver fremsætter skriftligt anmodning derom, skal kassen skriftligt redegøre for grundlaget for den foretagne opgørelse af refusionspligtige beløb.

§ 8. Klage over kassens afgørelse om arbejdsgiverbetaling kan inden 4 uger af arbejdsgiveren indbringes for arbejdsdirektøren, hvis afgørelse inden 4 uger kan indbringes for ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen.

Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. december 1979.

Arbejdsdirektoratet, den 9. november 1979

KAJ WESTERGAARD

/ V. Å. Jensen«

I tilslutning til bekendtgørelsen er der udarbejdet følgende vejledning:

»Vejledning til arbejdsdirektoratets bekendtgørelse om arbejdsgiverbetaling ved ledighed i forbindelse med visse helligdage m. v.

1. Som det fremgår af bekendtgørelsens § 1 forstås ved ledighed, som opstår i forbindelse med jul, påske, Kristi himmelfartsdag, 1. maj og grundlovsdag, ledighed, som støder op til en af de nævnte dage.

Forekommer der ledighed inden for de i bekendtgørelsen § 1 angivne perioder, men er ledigheden uden sammenhæng med hellig-

dagene, omfattes ledigheden ikke af arbejdsgiverens refusionspligt.

Er et medlem eksempelvis ledigt – på grund af vejrliget eller af anden årsag – den 18. og 19. december, men derefter i arbejde igen, omfattes denne ledighed ikke af refusionsreglerne.

Hvis samme medlem efter at være gået i arbejde den 20. december hjemsendes i tiden

fra den 23. december til den 2. januar, vil ledigheden fra den 23. december til den 2. januar være omfattet af refusionsreglerne; derimod ikke ledigheden den 18. og 19. december.

Ledigheden anses for at »støde op til« en søgnehelligdag, uanset at ledigheden måtte blive afbrudt af sygdom umiddelbart op til en helligdag m. v.

Er et medlem f. eks. ledig fra og med tirsdag før skærtorsdag til og med onsdag efter 2. påskedag, men er syg og får udbetalt sygedagpenge onsdag før skærtorsdag, er arbejdsgiveren refusionspligtig for de *ledige* dage (dog højst 40 timer).

Holder medlemmet i forbindelse med en hjemsendelse fri (ferie) for egen regning en eller flere dage op til helligdagene, er arbejdsgiveren fortsat forpligtet til at refundere dagpenge for de øvrige dage.

Refusionspligt foreligger endvidere, hvis ledighed opstår f. eks. 2. og 3. januar, medens der har været arbejdet i virksomheden mellem jul og nytår.

2. Ved »arbejdsdag« i bekendtgørelsens § 1 forstås sædvanlige arbejdsdage. Hvis den ansatte normalt holder fri lørdag og søndag, regnes disse dage ikke som arbejdsdage.

Hvis pågældende derimod normalt arbejder uafbrudt i virksomheden, regnes alle ugens dage som arbejdsdage.

3. Betingelsen for arbejdsgiverbetaling efter § 85 a er, at de ansattes ledighed er placeret i de i bekendtgørelsens § 1 angivne tidsrum. Hvis ledigheden f. eks. er indtrådt på den 3. arbejdsdag før 1. maj, men den ansatte først genoptager arbejdet den 5. arbejdsdag efter 1. maj, skal arbejdsgiveren ikke betale for ledigheden (medmindre det har været aftalt eller forudsat, at arbejdet skulle genoptages tidligere, men sygdom har forhindret dette).

Det samme er tilfældet, hvis ledigheden f. eks. er indtrådt 4 arbejdsdage før Kristi himmelfartsdag, men arbejdet er genoptaget på den 4. arbejdsdag herefter.

4. Arbejdsgiverens forpligtelse indtræder, hvadenten hele virksomheden lukker eller kun enkelte ansatte eller grupper af ansatte hjemsendes.

5. Arbejdsgiverens forpligtelse er knyttet til den faktiske omstændighed, at medlemmet på ny optager beskæftigelse i virksomheden.

Forpligtelsen indtræder derfor, hvadenten det har været aftalt eller forudsat, at arbejdet skulle genoptages en bestemt dag, eller en sådan aftale eller forudsætning ikke har foreligget.

Forpligtelsen indtræder således også i tilfælde, hvor et bestemt arbejde er færdiggjort før vedkommende helligdag, og medlemmet ansættes til udførelse af et nyt arbejde efter helligdagen (inden for rammeperioden).

Afgørende er, at beskæftigelsen finder sted hos samme arbejdsgiver, medens arbejdssted og arbejdsopgave er uden betydning.

6. Refusionspligt opstår kun, hvis der udbetales dagpenge på grund af *ledigheden*.

Hvis dagpenge udbetales efter reglerne i arbejdsløshedslovens § 57, stk. 1, til medlemmer, der holder ferie, jfr. direktoratets cirkulære af 7. juni 1979, er arbejdsgiveren ikke forpligtet til at refundere sådanne dagpenge.

Har medlemmet eksempelvis i optjeningsåret været beskæftiget en del af året og ledig resten, har pågældende optjent fuld ferieret, enten med godtgørelse efter ferieloven eller med dagpenge i henhold til § 57, stk. 1, og refusionspligt indtræder derfor ikke, medmindre medlemmet har afholdt ferien under et tidligere arbejdsforhold.

Hvis medlemmet ikke har optjent fuld ferieret, enten med godtgørelse eller dagpenge f. eks. på grund af uddannelse i (en del af) optjeningsåret, er pågældende berettiget til (ledigheds-)dagpenge for de »manglende dage«.

Disse dage er undergivet refusionspligt.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på bestemmelsen i § 17 b i arbejdsministeriets lovebekendtgørelse nr. 53 af 16. februar 1978 vedrørende lov om ferie:

»Holdes en virksomhed lukket på hverdage mellem jul og nytår, skal arbejdsgiveren bestemme, at lønmodtageren holder ferie disse dage i det omfang, lønmodtageren er berettiget til mere end 18 feriedage. Træffer arbejdsgiveren ikke sådan bestemmelse, skal arbejdsgiveren betale lønmodtageren løn for de pågældende dage. Lønnen beregnes på grundlag af lønmodtagerens løn i de sidste 4 uger før jul.«

Hvis en arbejdsgiver efter denne bestemmelse skal betale løn til ansatte, der hjemsendes, er de pågældende ikke dagpengeberettiget og der opstår derfor ikke spørgsmål om refusion.

7. Medlemmet er berettiget til dagpenge for en søgnehelligdag, uanset om pågældende måtte have optjent hel eller delvis dækning til denne gennem kontant udbetalt tillæg til lønnen eller gennem opsparing (3 pct.s-ordningen).

Arbejdsgiveren er derfor også forpligtet til at refundere dagpenge for sådanne dage.

Derimod er medlemmet ikke dagpengeberettiget – og arbejdsgiveren ikke refusionspligtig – hvis der er udbetalt fuld løn for søgnehelligdage.

8. I bekendtgørelsens § 3 er det fastsat, at refusionspligten bortfalder, hvis den ledige ansættes i en anden virksomhed inden for de i § 1 nævnte perioder.

Holder en virksomhed eksempelvis lukket i perioden fra den 20. december til den 4. januar, og et hjemsendt medlem får beskæftigelse i en anden virksomhed fra den 2. januar, bortfalder den forpligtelse til refusion, som ville påhvile arbejdsgiveren, hvis medlemmet havde genoptaget arbejdet i samme virksomhed.

Havde virksomheden lukket som foran nævnt fra den 20. december til den 4. januar, fritager det ikke arbejdsgiveren for refusionspligt, at medlemmet *efter* at have genoptaget arbejdet den 4. januar skifter arbejdsplads, f. eks. den 10. januar.

9. Med henblik på at konstatere, i hvilket omfang arbejdsgiverforpligtelsen indtræder efter disse regler, må kassen – medmindre udskillelse kan foregå på anden måde – foretage særskilt registrering af ledighed, som indtræder i de nævnte tidsrum.

Efter udløbet af de nævnte perioder vil kassen kunne konstatere, hvilke medlemmer der fortsat er ledige, og hvor arbejdsgiverforpligtelsen derfor ikke kan indtræde.

For øvrige medlemmers vedkommende må kassen undersøge, om betingelserne for arbejdsgiverbetaling er til stede.

På baggrund heraf foretager kassen på grundlag af de udbetalte dagpenge en opgø-

relse over, hvor meget arbejdsgiveren skal betale.

Til brug ved kassens fremsendelse af opgørelse til arbejdsgiveren har direktoratet udarbejdet en blanket (AR 217), der kan rekvireres på arbejdsformidlingskontorerne.

10. Som det fremgår af bekendtgørelsens § 5 er arbejdsgiveren frigjort, hvis refusionsopgørelsen ikke er rettidigt afsendt. Følgen heraf vil være, at kassen ikke kan opnå statsrefusion af det beløb, arbejdsgiveren skulle have betalt, og at kassen derfor af egne midler (administrationskontingentet) må indbetale beløbet til staten.

For at undgå tvivl om opgørelsens rettidige afsendelse bør kassen tilstræbe, at fremsendelsen sker i god tid inden fristens udløb.

Det afgørende i denne forbindelse er, at opgørelsen er afsendt, medens det ikke kan kræves, at eventuelle tvivlsspørgsmål, som måtte være rejst af arbejdsgiveren, er afklaret inden fristens udløb.

11. I bekendtgørelsens § 6 er det fastsat, at det påhviler arbejdsgiveren at afklare tvivl om, hvorvidt der er tale om ledighed, som medfører arbejdsgiverbetaling.

Oplysningsforpligtelsen efter denne bestemmelse er begrænset til omstændigheder, som arbejdsgiveren i særlig grad har grundlag for at udtale sig om.

Arbejdsgiveren vil således kunne oplyse, om et medlem, der er blevet ledig, og hvis ledighed på ny ophører i rammeperioden, har genoptaget arbejdet i *samme virksomhed*.

12. Efter bekendtgørelsens § 7 har arbejdsgiveren krav på, at kassen på begæring giver nærmere oplysninger om den foretagne beregning.

Arbejdsgiveren skal ved begæringens fremsættelse angive, hvilke medlemmer der ønskes oplysninger om.

Kassens redegørelse må indeholde sådanne oplysninger, at arbejdsgiverne ved at sammenholde disse med de gældende regler kan vurdere, om beregningen er korrekt foretaget.

Mener en arbejdsgiver efter at have modtaget kassens redegørelse, at opgørelsen er urigtig, bør en klage herom ikke indbringes for arbejdsdirektøren, før uoverensstemmelserne er søgt bilagt ved forhandling med kassen (hovedledelsen).

13. Efter bekendtgørelsens § 8 skal klager over en kasses afgørelse indgives inden 4 uger.

Denne frist løber normalt fra tidspunktet for arbejdsgiverens modtagelse af refusionsopgørelsen.

Hvis arbejdsgiveren i henhold til bekendtgørelsens § 7 skriftlig har udbedt sig nærmere oplysninger fra kassen om grundlaget for beregningen, løber fristen dog først fra tidspunktet for modtagelsen af kassens redegørelse.

14. Som det fremgår af bekendtgørelsens § 8 kan en af ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen truffet afgørelse ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Ankenævnets afgørelse kan imidlertid indbringes for domstolene.

15. Det bemærkes, at bestemmelsen om arbejdsgiverbetaling efter § 85 a ikke indebærer nogen indskrænkninger i de ansattes ret til dagpenge, idet kassen, som hidtil, udbetaler dagpenge direkte til de forsikrede efter de almindelige regler.«

Det bemærkes, at bekendtgørelsen i forbindelse med offentliggørelse i Lovtidende vil blive udsendt i trykt form sammen med vejledningen.

Eksemplarer vil blive fremsendt.

P. D. V.

E. B.

V. A. Jensen

kontorchef